

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrapport for verdipapirforetak og fondsforvaltere

1. halvår 2021

DATO:
26.10.2021

Innhold

1	Hovedinntrykk	3
2	Verdipapirforetak	4
2.1	Resultatutvikling i norske verdipapirforetak som ikke er bank	6
2.2	Verdipapirforetak integrert i norske banker og filialer av utenlandske verdipapirforetak	8
2.2.1	Banker	8
2.2.2	Filialer av utenlandske verdipapirforetak	8
2.3	Kapital til individuell porteføljeforvaltning	10
3	Forvaltningsselskap og AIF-forvaltere	11
3.1	Aktørene i det norske markedet for fondsforvaltning	11
3.2	Resultatutvikling i forvaltningsselskap	11
3.3	Resultatutvikling for AIF-forvaltere	14
3.4	Forvaltet kapital	16
3.4.1	Verdipapirfond	16
3.4.2	Kapital til individuell porteføljeforvaltning	16

1 Hovedinntrykk

Denne rapporten er utarbeidet på grunnlag av rapportering av halvårsoppgaver for verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond og AIF-forvaltere med konsesjon.

Rapporteringen gir følgende hovedinntrykk:

- Høy aktivitet i finansmarkedene ga fortsatt gode resultater for samtlige grupper foretak i første halvår 2021. Samlet rapporterte både verdipapirforetak og fondsforvaltere økte inntekter og resultater.
- For verdipapirforetakene var det særlig et rekordhøyt antall noteringer som bidro til veksten. Tall fra Euronext viser at det i løpet av første halvår 2021 var 49 nymoteringer på de tre norske markedsplassene, sammenlignet med 54 for hele 2020. De totale inntektene fra plassering av emisjoner (corporate finance-virksomhet) i første halvår 2021 økte med 170 prosent fra samme periode i 2020.
- Også fondsmarkedet hadde god vekst i første halvår 2021. Statistikk fra verdipapirfondenes forening viser at det ble nettotegnet i norske verdipapirfond for totalt 98 mrd. kroner fram til 30. juni 2021. Til sammenligning var nettotegning for hele 2020 på 54 mrd. kroner.

Verdipapirforetak

- Norske verdipapirforetak som ikke er bank hadde betydelig høyere lønnsomhet i første halvår 2021 enn i samme periode i 2020.
- Selv om veksten drives av de største verdipapirforetakene, var det også flere foretak med resultatvekst fra forrige halvår enn i tilsvarende periode i 2020.
- Inntekter fra corporate finance-virksomhet utgjorde over 50 prosent av driftsinntektene i første halvår 2021, og var mer enn tre ganger så store som for tilsvarende periode i 2020.
- Med unntak av kategorien "andre inntekter fra investerings- og tilleggstjenester" var det også vekst i samtlige andre inntektskategorier.
- I første halvår 2021 sto norske verdipapirforetak som ikke er bank for 51 prosent av inntektene fra investeringstjenester, mens banker og filialer sto for henholdsvis 30 og 19 prosent.

Fondsforvaltere

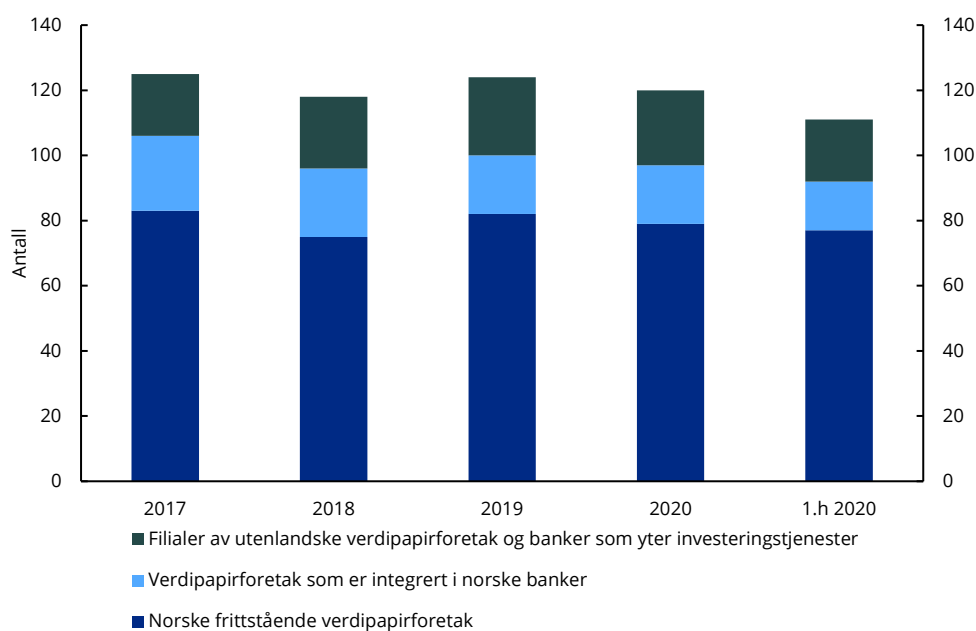
- Både forvaltningsselskap og AIF-forvaltere økte inntektene fra forvaltningsgodtgjørelse i første halvår 2021 sammenlignet med samme periode i 2020.
- For forvaltningsselskap (inkludert foretak som både er forvaltningsselskap og AIF-forvalter) økte forvaltningsgodtgjørelsen med 24 prosent sammenlignet med første halvår 2020. Forvaltningsgodtgjørelse økte for samtlige fondstyper, med unntak av for alternative investeringsfond (AIF).
- For foretak som kun har tillatelse til å forvalte AIF økte forvaltningsgodtgjørelsen fra AIF med 19 prosent sammenlignet med første halvår 2020.

2 Verdipapirforetak

Verdipapirforetak inkluderer norske frittstående verdipapirforetak, norske banker som yter investeringstjenester, samt filialer av disse. Banker og filialer rapporterer kun en begrenset del av halvårsoppgaven og omtales derfor i eget avsnitt, se punkt 2.2.

- Ved utgangen av første halvår 2021 var det totalt 111 norske frittstående verdipapirforetak, verdipapirforetak integrert i banker, og filialer av disse to gruppene, se figur 2.1. Det er 9 færre enn ved utgangen av 2020.
- Nedgangen i antall foretak fra årsslutt 2020 kom i hovedsak fra avregistrering av filialer som følge av Brexit og tilbakelevering av tillatelser fra både frittstående norske verdipapirforetak og verdipapirforetak integrert i bank. Det har i tillegg vært noen fusjoner og opphør av foretak.
- I perioden har det også kommet til en del foretak, hvilket betyr at flere foretak har opphørt investeringstjenestevirksomheten enn nedgangen i samlet antall foretak.

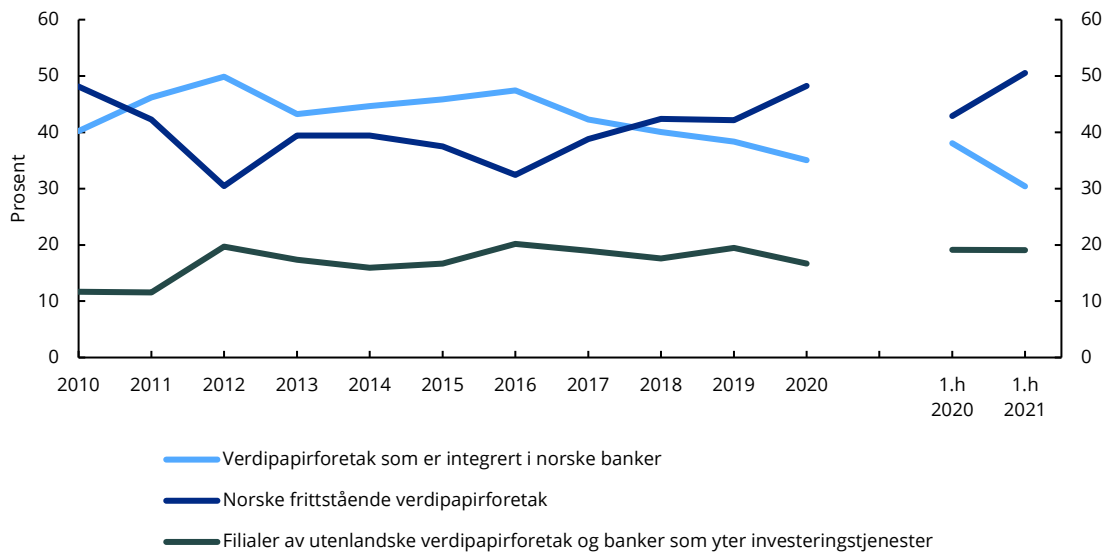
Figur 2.1 Antall verdipapirforetak med konsesjon ved utgangen av perioden

Kilde: Finanstilsynet

- De norske frittstående verdipapirforetakene har de siste årene økt sin andel av de samlede inntektene fra investerings- og tilleggstjenester, se figur 2.2. Andel utgjorde 51 prosent i første halvår 2021.
- Økningen i inntektsandel hos de frittstående verdipapirforetakene skyldes hovedsakelig høy inntektsvekst hos de aller største foretakene, og at denne veksten var betydelig høyere enn veksten for banker og filialer.

Figur 2.2 Andeler av samlede inntekter fra investerings- og tilleggstjenester

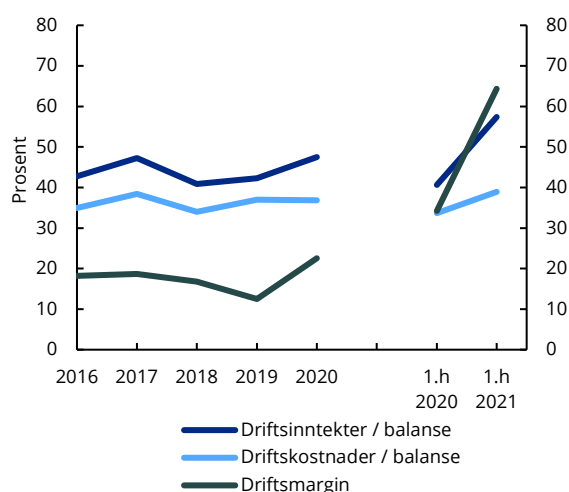

Kilde: Finanstilsynet

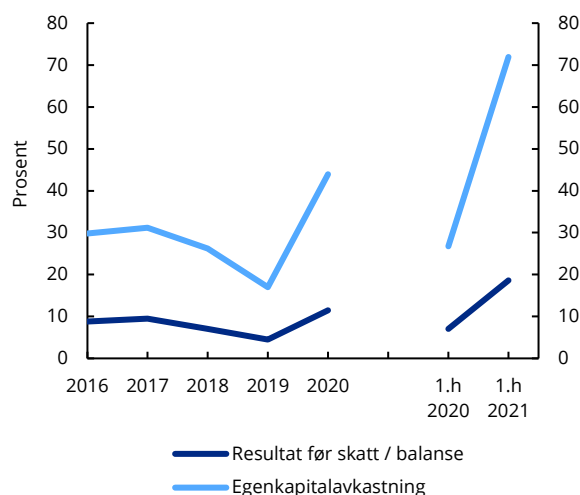
2.1 Resultatutvikling i norske verdipapirforetak som ikke er bank

- Norske verdipapirforetak hadde høye inntekter og høyt samlet resultat i 2020, og da særlig i siste halvdel av året. Lønnsomheten fortsatte å øke i første halvår 2021.
- Totale driftsinntekter var 6 mrd. kroner i første halvår 2021, se tabell 2.1, en økning på 77 prosent fra første halvår 2020. Annualisert og som andel av balanse var det også en økning sammenlignet med 2020 totalt, se figur 2.3.
- Driftskostnadene økte ikke like mye som inntektene, hvilket bidro til en sterk forbedring i driftsmargin og resultat. Merk at driftsmarginer ofte er høyere for første halvår, blant annet fordi bonuser ofte blir utbetalt mot slutten av året.
- Tross en vekst i gjennomsnittlig egenkapital sammenlignet med første halvår 2020, økte egenkapitalavkastningen med 45 prosentpoeng, se figur 2.4.

Figur 2.3 Inntekts- og kostnadsutvikling i norske verdipapirforetak (annualisert)

Figur 2.4 Resultatutvikling i norske verdipapirforetak (annualisert)

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.1 Samlet resultat norske verdipapirforetak som ikke er bank. Mill. kr.

	1. halvår 2020	1. halvår 2021	Endring i %
Sum driftsinntekter	3 421	6 053	77
hvorav inntekter fra investerings- og tilleggstjenester	3 298	5 765	75
Sum driftskostnader	2 835	4 105	45
hvorav lønns- og sosiale kostnader	1 651	2 745	66
Driftsresultat	586	1 947	232
Netto finansinntekter/-kostnader	7	16	130
Resultat før skattekostnad	593	1 963	231
Skattekostnad	139	465	235
Resultat etter skatt	454	1498	230

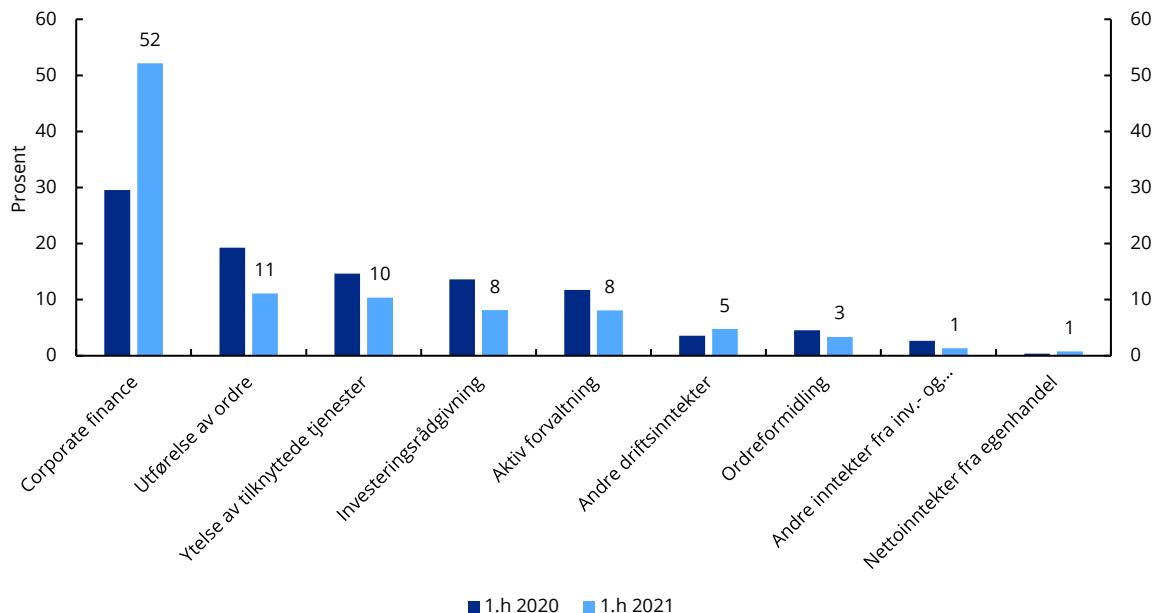
Kilde: Finanstilsynet

- Det er varierende grad av inntekts- og resultatvekst blant foretakene. Den høye veksten skyldes primært at de største foretakene har økt både inntekter og lønnsomhet

sammenlignet med fjoråret, men det er også flere foretak med resultatvekst enn for tilsvarende periode i 2020.

- Blant foretakene som også hadde aktivitet i første halvår 2020 hadde 75 prosent resultatvekst i første halvår 2021. Tilsvarende andel i første halvår 2020 var 58 prosent.
- 14 foretak hadde negativt delårsresultat for første halvår 2021. Dette er ni færre enn for samme periode i 2020.

Figur 2.5 Fordeling av inntekter i norske verdipapirforetak som ikke er bank

Kilde: Finanstilsynet

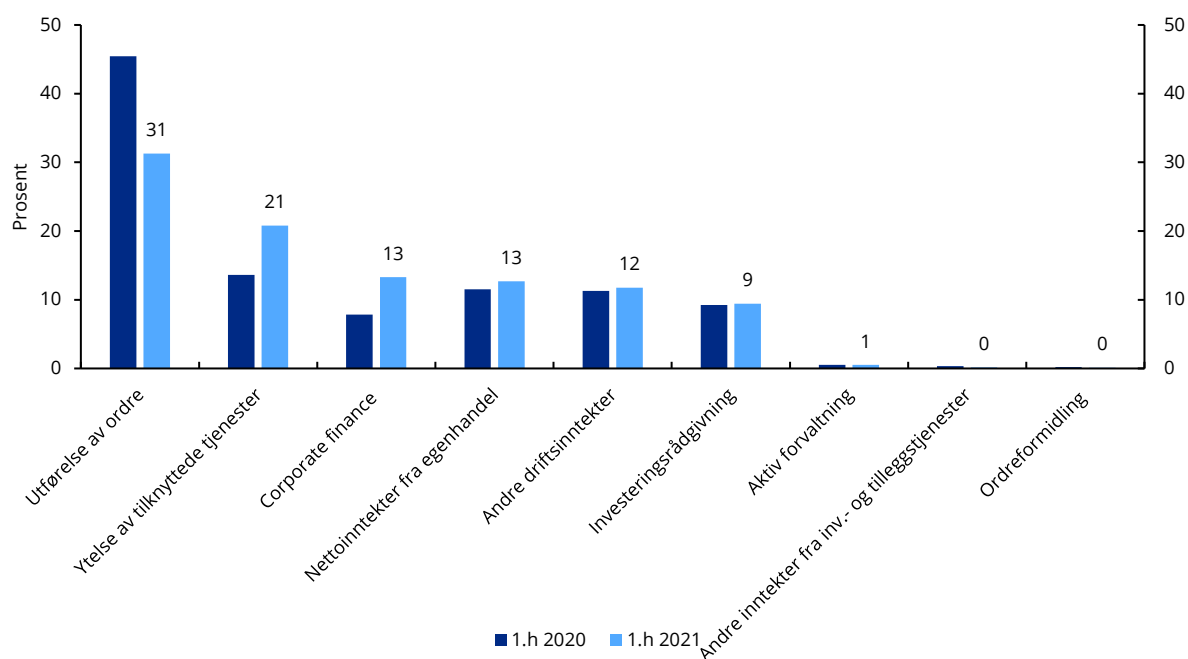
- Figur 2.5 viser samlede driftsinntekter for norske verdipapirforetak fordelt på de ulike kategoriene av investeringstjenester.
- For frittstående verdipapirforetak kommer den største andelen av inntekter fra corporate finance-virksomhet. Denne andelen økte også betraktelig sammenlignet med første halvår 2020.
- Både inntekter fra egenkapital- og fremmedkapitalemisjoner økte i perioden, men det er særlig inntekter fra plassering av egenkapitalemisjoner blant de største verdipapirforetakene som bidro til veksten.
- Inntektene i de resterende tjenesteområdene har også økt sammenlignet med første halvår 2020, men veksten i corporate finance-virksomheten har vært såpass sterk at inntektsandelen til nesten alle andre områder er redusert.

2.2 Verdipapirforetak integrert i norske banker og filialer av utenlandske verdipapirforetak

2.2.1 Banker

- Ved utgangen av første halvår 2021 var det 15 norske banker som hadde tillatelse til å yte investeringstjenester.
- Bankene hadde inntekter på til sammen 3,9 mrd. kroner fra verdipapirforetaksvirksomhet i første halvår 2021. Dette er en økning på 13 prosent sammenlignet med første halvår 2020.
- Den største andelen av bankenes inntekter fra verdipapirvirksomhet kommer fra utførelse av ordre på vegne av kunder, se figur 2.6. Andelen er imidlertid 14 prosentpoeng lavere enn i første halvår 2020.
- Med unntak av inntekter fra utførelse av ordre, ordreformidling og andre inntekter fra investeringstjenester økte inntekter fra samtlige inntektskategorier.
- Tilsvarende som for frittstående verdipapirforetak var det også betydelig vekst i inntekter fra corporate finance-virksomhet, og i første halvår 2021 sto dette for 13 prosent av samlede driftsinntekter for denne gruppen foretak. Dette forklares av en nær doubling av inntekter fra både egenkapital- og fremmedkapitalemisjoner.

Figur 2.6 Fordeling av inntekter i norske verdipapirforetak som er integrert i bank

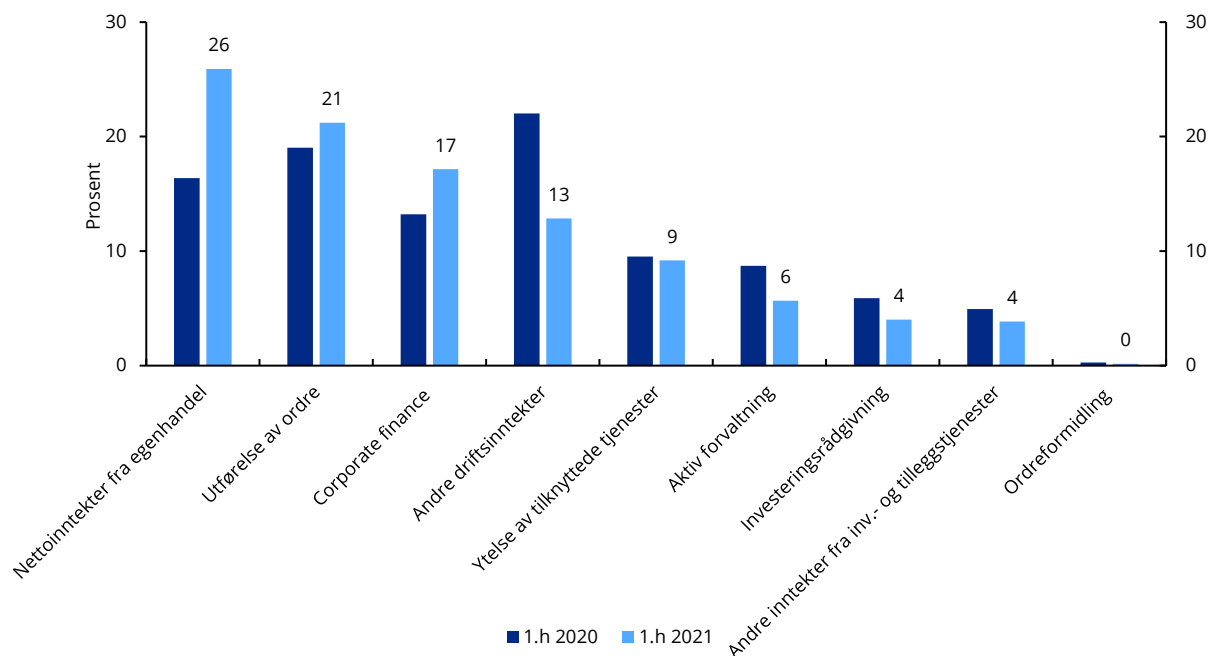
Kilde: Finanstilsynet

2.2.2 Filialer av utenlandske verdipapirforetak

- Ved utgangen av første halvår 2021 var det 19 filialer av utenlandske verdipapirforetak med tillatelse til å yte investeringstjenester i Norge.
- Filialene hadde samlede driftsinntekter på 2,5 mrd. kroner i løpet av første halvår 2021. Dette er en økning på 32 prosent fra første halvår 2020.

- Den største andelen av inntekter for denne gruppen kommer fra egenhandel. Disse inntektene økte også mest sammenlignet med første halvår 2020. Veksten forklares av at én bank hadde betydelige negative nettoinntekter fra egenhandel i første halvdel av 2020, og tilsvarende positive inntekter i første halvår 2021.

Figur 2.7 Fordeling av inntekter i norske filialer av utenlandske verdipapirforetak

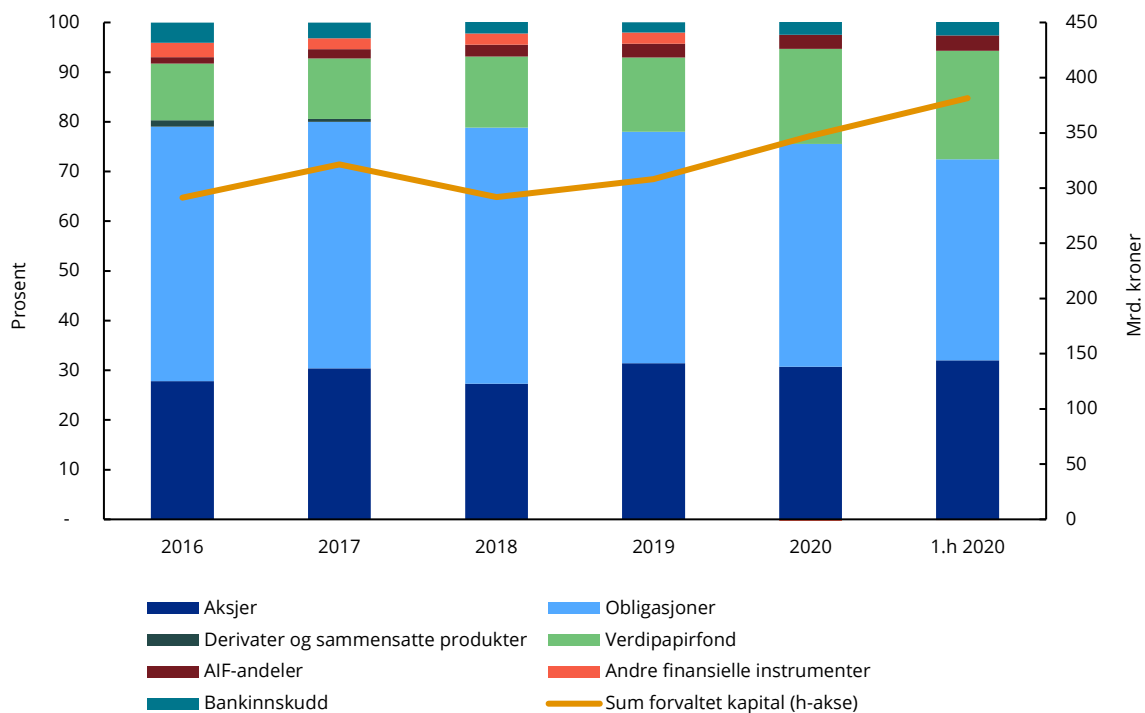

Kilde: Finanstilsynet

2.3 Kapital til individuell porteføljeforvaltning

- Ved utgangen av første halvår 2021 hadde 48 verdipapirforetak tillatelse til å drive med individuell porteføljeforvaltning¹, hvorav 37 foretak rapporterte aktivitet.
- Ved utgangen første halvår 2021 var det totalt 381 mrd. norske kroner i kapital under individuell porteføljeforvaltning hos verdipapirforetak, se figur 2.8. Dette er en økning på 10 prosent siden årsslutt 2020.
- Andelen av investeringer i verdipapirfond har økt med 3 prosentpoeng siden årsslutt 2020, mens andelen investeringer i obligasjoner har blitt redusert med 5 prosentpoeng.

Figur 2.8 Kapital til individuell porteføljeforvaltning hos verdipapirforetak (inkl. banker og filialer)

Kilde: Finanstilsynet

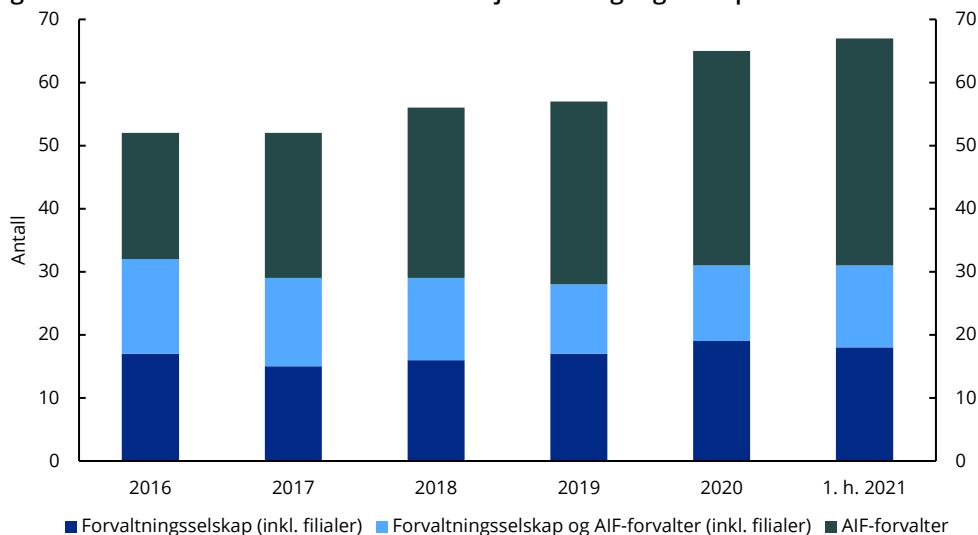
¹ Med individuell porteføljeforvaltning menes diskresjonær forvaltning av investorers portefølje på individuell basis og etter investors fullmakt, jf. verdipapirhandelloven § 2-3(3).

3 Forvaltningsselskap og AIF-forvaltere

3.1 Aktørene i det norske markedet for fondsforvaltning

- Ved utgangen av første halvår 2021 var det totalt 67 foretak med konsesjon som forvaltningsselskap for verdipapirfond og/eller AIF-forvalter. Dette er to flere enn ved utgangen av 2020, se figur 3.1.
- I tillegg kommer de registrerte AIF-forvalterne (som ikke rapporterer halvårsoppgave). Ved utgangen av første halvår 2021 var det 178 registrerte AIF-forvaltere, 22 flere enn ved årsslutt 2020.
- I første halvår økte antall foretak med tillatelse til å drive individuell porteføljeforvaltning fra 31 til 33.
- Ved utgangen av første halvår 2021 var det tre norske filialer av utenlandske forvaltningsselskap og AIF-forvaltere. Ettersom filialene kun rapporterer en begrenset del av halvårsoppgaven (bl.a. ikke kostnader og balansetall), inngår de ikke i resten av rapporten.

Figur 3.1 Antall fondsforvaltere med konsesjon ved utgangen av perioden

Kilde: Finanstilsynet

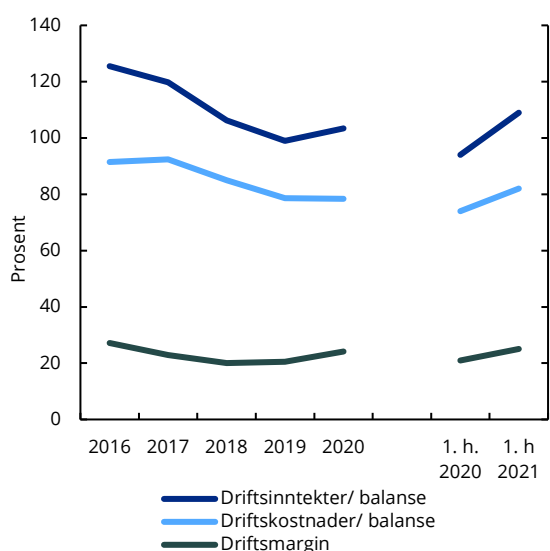
3.2 Resultatutvikling i forvaltningsselskap

Gruppen forvaltningsselskap inkluderer forvaltningsselskap for verdipapirfond samt foretak som både er forvaltningsselskap og AIF-forvalter.

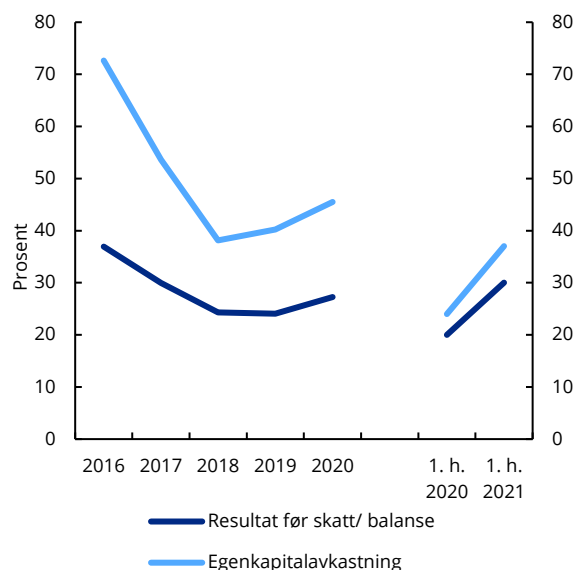
- Driftsinntekter var 4,6 mrd. kroner første halvår 2021, en økning på 22 prosent fra 2020. Samtidig økte driftskostnadene med 16 prosent i perioden. Dette resulterte i en vekst i driftsmarginen for norske forvaltningsselskap med 4 prosentpoeng til 25 prosent, se figur 3.2.
- Veksten i driftsinntekter kom fra høyere forvaltningsgodtgjørelse fra fondsforvaltning, og med unntak av ett foretak, økte samtlige forvaltningsselskap forvaltningsgodtgjørelsen i perioden.

- Høyere lønnsomhet ga god vekst i resultat før skatt sammenlignet med første halvår 2020. Annualisert resultat som andel av gjennomsnittlig balanse var også høyere enn for 2020 totalt, se figur 3.3.
- Sammenlignet med forrige halvår økte resultatet mer enn egenkapitalen, og egenkapitalavkastningen steg med 13 prosentpoeng i perioden.
- Fem forvaltningsselskap rapporterte negativt resultat før skatt for første halvår 2021.

Figur 3.2 Inntekts- og kostnadsutvikling i norske forvaltningsselskap (annualisert)

Figur 3.3 Resultatutvikling i norske forvaltningsselskap (annualisert)

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 3.1 Samlet resultat i norske forvaltningsselskap. Mill. kr.

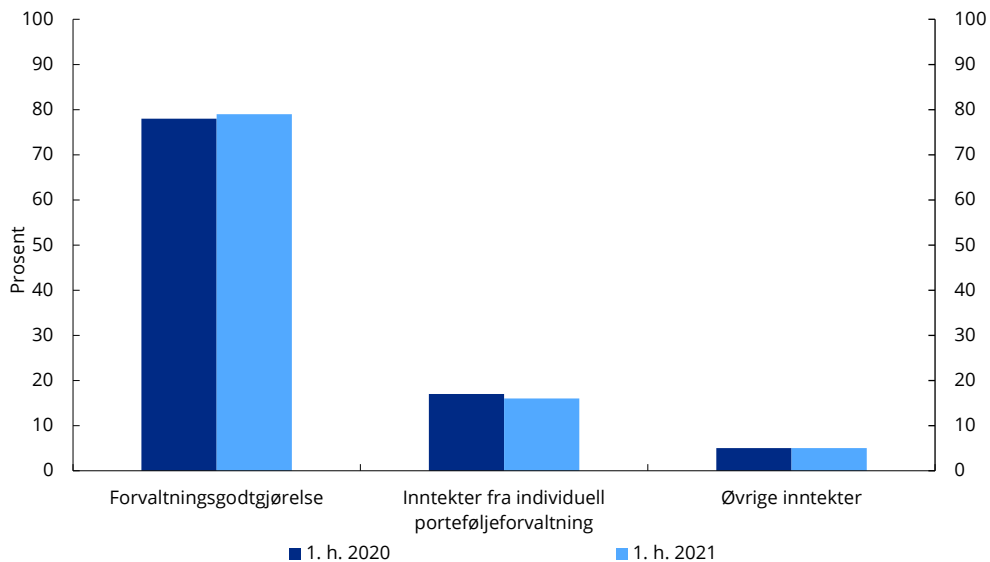
	1. halvår 2020	1. halvår 2021	Endring i %
Sum driftsinntekter	3 740	4 580	22
hvorav inntekter fra forvaltningsgodtgjørelse	2 930	3 634	24
Sum driftskostnader	2 946	3 431	16
hvorav lønns- og sosiale kostnader	800	923	15
Driftsresultat	794	1 149	45
Netto finansinntekter/-kostnader	20	122	503
Resultat før skattekostnad	814	1 271	56
Skattekostnad	202	284	41
Resultat etter skatt	612	986	61

Kilde: Finanstilsynet

- Norske forvaltningsselskaps driftsinntekter består i hovedsak av forvaltningsgodtgjørelse. I første halvår 2021 sto disse inntektene for 79 prosent av samlede driftsinntekter, se figur 3.4.

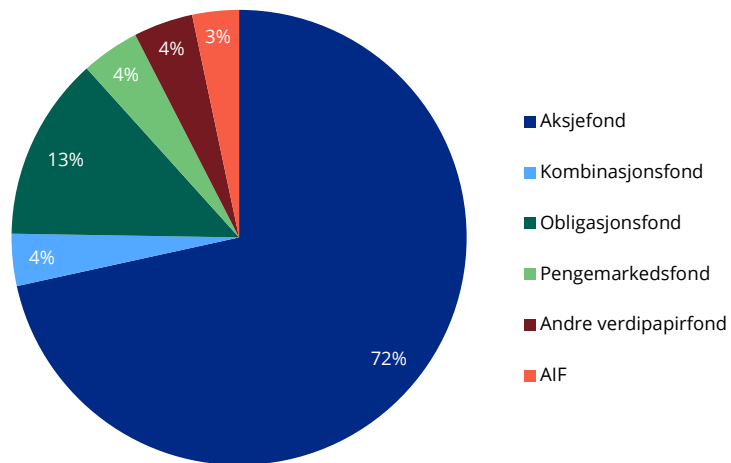
- Med unntak av for fond klassifisert som alternative investeringsfond, økte forvaltningskapitalen for samtlige fondstyper. Forvaltningsgodtgjørelse fra aksjefond utgjorde den største andelen med 72 prosent, etterfulgt av obligasjonsfond og alternative investeringsfond. Andelene har holdt seg relativt stabile de siste årene.

Figur 3.4 Fordeling av driftsinntekter i forvaltningsselskap

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.5 Forvaltningsgodtgjørelse i norske forvaltningsselskap første halvår 2021 fordelt på fondstype

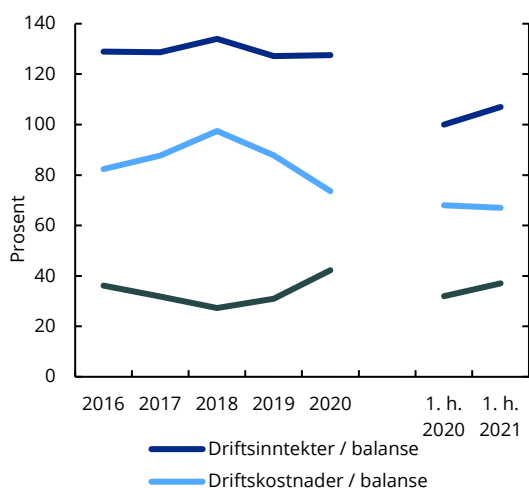

Kilde: Finanstilsynet

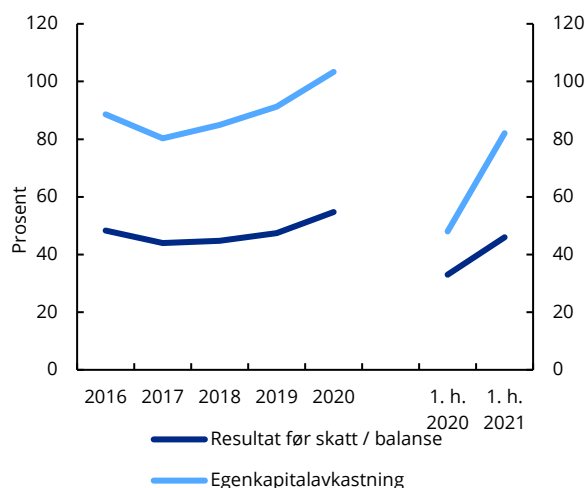
3.3 Resultatutvikling for AIF-forvaltere

- Gruppen AIF-forvaltere inkluderer ikke AIF-forvaltere som også har konsesjon som forvaltningsselskap for verdipapirfond.
- Samlet hadde AIF-forvaltere et resultat før skatt på 253 mill. kroner første halvår 2021. Dette er en økning på 66 prosent fra samme periode året før.
- Forbedringen av resultatet skyldes hovedsakelig høyere forvaltningsgodtgjørelse fra fondsforvaltning.
- Av alle foretak med virksomhet i både første halvår 2020 og 2021 hadde 26 foretak økte inntekter i perioden, mens 6 foretak hadde en reduksjon.
- Seks AIF-forvaltere hadde negativt resultat i første halvår 2021.

Figur 3.6 Inntekts- og kostnadsutvikling i norske AIF-forvaltere (annualisert)

Figur 3.7 Resultatutvikling i norske AIF-forvaltere (annualisert)

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 3.2 Samlet resultat i AIF-forvaltere. Mill. kr.

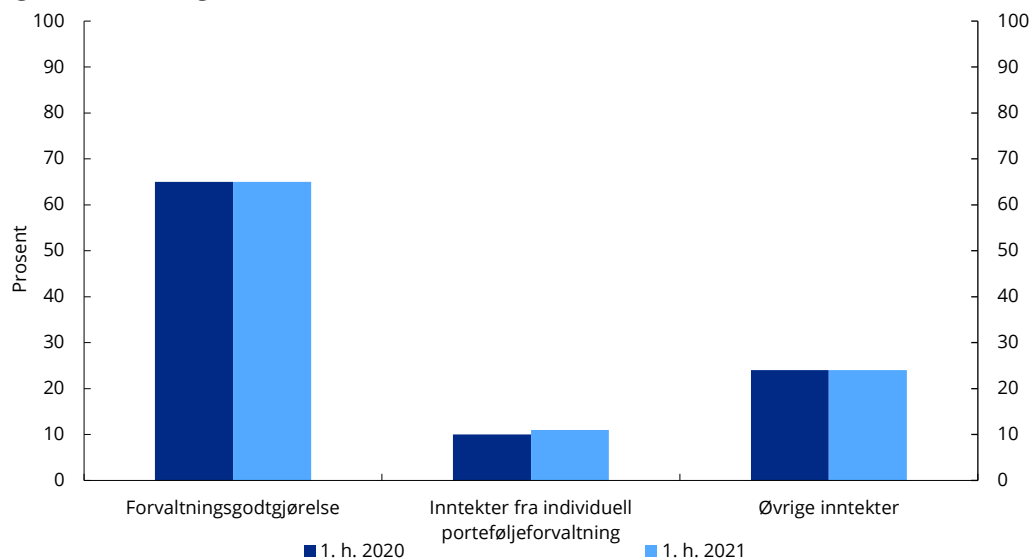
	1. halvår 2020	1. halvår 2021	Endring i %
Sum driftsinntekter	609	726	19
hvorav inntekter fra forvaltningsgodtgjørelse	399	473	19
Sum driftskostnader	413	459	11
hvorav lønns- og sosiale kostnader	254	298	17
Driftsresultat	413	459	11
Netto finansinntekter/-kostnader	7	46	557
Resultat før skattekostnad	203	312	54
Skattekostnad	51	59	16
Resultat etter skatt	152	253	66

Kilde: Finanstilsynet

- Også for AIF-forvaltere kommer den største delen av inntektene fra forvaltningsgodtgjørelse, se figur 3.8.

- Andelen er noe lavere enn for foretak med konsesjon som forvaltningsselskap av verdipapirfond. Dette skyldes hovedsakelig at andelen av øvrige inntekter som består av andre driftsinntekter, provisjonsinntekter og inntekter fra tilknyttede tjenester, er høyere for denne gruppen foretak. I første halvår 2021 var denne andelen 24 prosent.

Figur 3.8 Fordeling av driftsinntekter i AIF-forvaltere

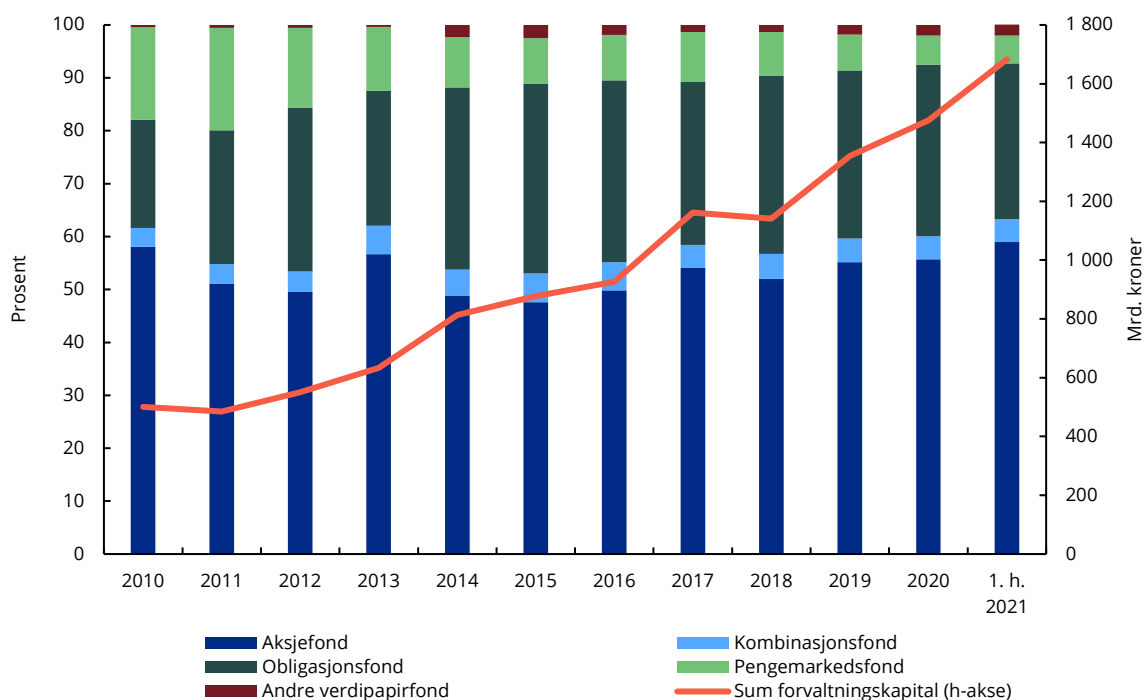
Kilde: Finanstilsynet

3.4 Forvaltet kapital

3.4.1 Verdipapirfond

- Kvartalsoppgaven for verdipapirfond gir oversikt over utviklingen i forvaltningskapital til verdipapirfond med tillatelse fra Finanstilsynet, se figur 3.9.
- Ved utgangen av første halvår 2021 var samlet forvaltningskapital i norske verdipapirfond 1 683 mrd. kroner. Dette er en økning på 14 prosent fra årsslutt 2020.
- Aksjefond og obligasjonsfond står for den største andelen av forvaltningskapitalen med henholdsvis 59 og 29 prosent ved utgangen av første halvår 2021. Sammenlignet med årsslutt 2020 er aksjeandelen økt og obligasjonsandelen redusert.

Figur 3.9 Forvaltningskapital i verdipapirfond etablert i Norge

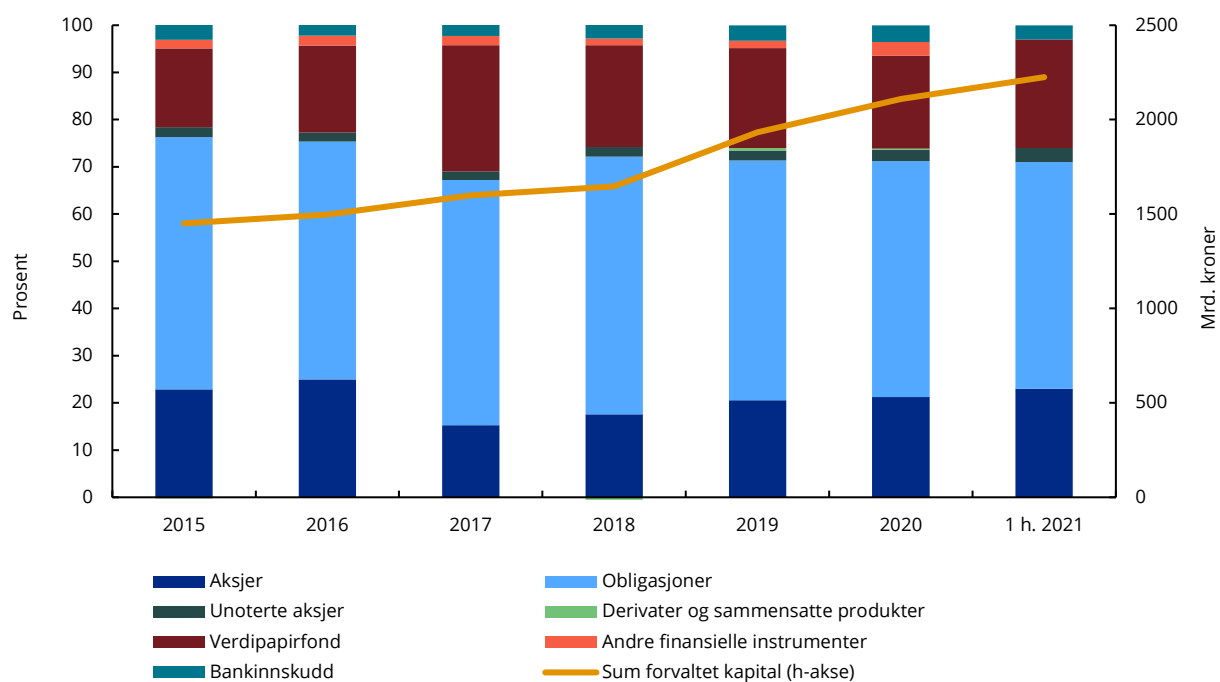

Kilde: Finanstilsynet

3.4.2 Kapital til individuell porteføljeforvaltning

- Ved utgangen av første halvår 2021 hadde 33 fondsforvaltere tillatelse til å drive individuell porteføljeforvaltning. Kun 13 av disse var rene AIF-forvaltere.
- Samlet forvaltet kapital utgjorde 2 225 mrd. kroner ved utgangen av første halvår 2021. Dette er en økning på 6 prosent fra samme tidspunkt året før, se figur 3.10.
- 48 prosent av forvaltet kapital var plassert i obligasjoner. Aksjer og andeler i verdipapirfond sto hver for 23 prosent av kapitalen til forvaltning.
- Forvaltningskapitalen er konsentrert hos de største forvalterne. Ved utgangen av første halvår 2021 sto de tre største aktørene i denne gruppen for 88 prosent av forvaltningskapitalen under individuell porteføljeforvaltning. Dette er uendret fra året før.
- Foretakene rapporterte totale inntekter fra individuell porteføljeforvaltning på 813 mill. kroner i første halvår 2021. Dette er en økning på 16 prosent fra samme periode året før. Inntekter fra individuell porteføljeforvaltning utgjorde en relativt liten andel av totale driftsinntekter for fondsforvaltere, se figur 3.4 og 3.8.

Figur 3.10 Kapital til individuell porteføljevaltning hos fondsforvaltere

Kilde: Finanstilsynet

